

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΦΕΣΙΑΚΑ, 1, 1-8

[1] Ἦν ἐν Ἐφέσῳ ἀνὴρ τῶν πρῶτα ἐκεῖ δυναμένων, Λυκομήδης ὄνομα. Τούτῳ τῷ Λυκομήδει ἐκ γυναικὸς ἐπιχωρίας Θεμιστοῦς γίνεται παῖς Ἀβροκόμης, μέγα δὴ τι χρῆμα [ὠραιότητι σώματος υπερβαλλούσῃ] κάλλους οὔτε ἐν Ἰωνίᾳ οὔτε ἐν ἄλλῃ γῆ πρότερον γενομένου.

Οὗτος ὁ Ἀβροκόμης ἀεὶ μὲν καὶ καθ' ἡμέραν εἰς κάλλος ἠϋξετο, συνήνθει δὲ αὐτῷ τοῖς τοῦ σώματος καλοῖς καὶ τὰ τῆς ψυχῆς ἀγαθὰ· παιδεῖαν τε γὰρ πᾶσαν ἐμελέτα καὶ μουσικὴν ποικίλην ἥσκει, θήρα δὲ αὐτῷ καὶ ἵππασία καὶ ὀπλομαχία συνήθη γυμνάσματα.

Ἦν δὲ περισπούδαστος ἅπασιν Ἐφεσίοις, ἅμα καὶ τοῖς τὴν ἄλλην Ἀσίαν οἰκοῦσι, καὶ μεγάλας εἶχον ἐν αὐτῷ τὰς ἐλπίδας ὅτι πολίτης ἔσοιτο διαφέρων. Προσεῖχον δὲ ὡς θεῷ τῷ μειρακίῳ· καὶ εἶσιν ἤδη τινὲς οἱ καὶ προσεκύνησαν ἰδόντες καὶ προσηύξαντο.

Ἐφρόνει δὲ τὸ μειράκιον ἐφ' ἑαυτῷ μεγάλα καὶ ἠγάλλετο μὲν καὶ τοῖς τῆς ψυχῆς κατορθώμασι, πολὺ δὲ μᾶλλον τῷ κάλλει τοῦ σώματος· πάντων δὲ τῶν ἄλλων, ὅσα δὴ ἐλέγετο καλά, ὡς ἐλαττόνων κατεφρόνει καὶ οὐδὲν αὐτῷ, οὐ θέαμα, οὐκ ἄκουσμα ἄξιον Ἀβροκόμου κατεφαίνετο· καὶ εἴ τινα ἢ παῖδα καλὸν ἀκούσαι ἢ παρθένον εὖμορφον, κατεγέλα τῶν λεγόντων ὡς οὐκ εἰδότες ὅτι εἷς καλὸς αὐτός.

[2] Ἐρωτᾶ γε μὴν οὐδὲ ἐνόμιζεν εἶναι θεόν, ἀλλὰ πάντῃ ἐξέβαλεν ὡς οὐδὲν ἠγούμενος, λέγων ὡς οὐκ ἂν ποτέ [οὔ] τις ἐρασθεῖη οὐδὲ ὑποταγεῖη τῷ θεῷ μὴ θέλων· εἰ δέ που ἱερὸν ἢ ἄγαλμα Ἐρωτος εἶδε, κατεγέλα, ἀπέφαινε τε ἑαυτὸν Ἐρωτος παντὸς καλλίονα [καὶ κάλλει σώματος καὶ δυνάμει]. Καὶ εἶχεν οὕτως· ὅπου γὰρ Ἀβροκόμης ὀφθειή, οὔτε ἄγαλμα καλὸν κατεφαίνετο οὔτε εἰκὼν ἐπηνεῖτο.

Μηνιᾶ πρὸς ταῦτα ὁ Ἐρωτος· φιλόνεικος γὰρ ὁ θεὸς καὶ ὑπερηφάνοις ἀπαραίτητος· ἐζήτει δὲ τέχνην κατὰ τοῦ μειρακίου· καὶ γὰρ καὶ τῷ θεῷ δυσάλωτος ἐφαίνετο. Ἐξοπλίσας οὖν ἑαυτὸν καὶ πᾶσαν δύναμιν ἐρωτικῶν φαρμάκων περιβαλόμενος ἐστράτευεν ἐφ' Ἀβροκόμην.

Ἦγετο δὲ τῆς Ἀρτέμιδος ἐπιχώριος ἐορτὴ ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν· στάδιοι δὲ εἶσιν ἑπτὰ· ἔδει δὲ πομπεῦειν πάσας τὰς ἐπιχωρίους παρθένους κεκοσμημένας πολυτελῶς καὶ τοὺς ἐφήβους, ὅσοι τὴν αὐτὴν ἡλικίαν εἶχον τῷ Ἀβροκόμῃ.

Ἦν δὲ αὐτὸς περὶ τὰ ἕξ καὶ δέκα ἔτη καὶ τῶν ἐφήβων προσήπτετο καὶ ἐν τῇ πομπῇ τὰ πρῶτα ἐφέρετο.

Πολὺ δὲ πλῆθος ἐπὶ τὴν θεάν, πολὺ μὲν ἐγχώριον, πολὺ δὲ ξενικόν· καὶ γὰρ ἔθος ἦν ἐκείνῃ τῇ πανηγύρει καὶ νυμφίους ταῖς παρθένους εὐρίσκεσθαι καὶ γυναῖκας τοῖς ἐφήβοις.

Παρήεσαν δὲ κατὰ στίχον οἱ πομπεύοντες· πρῶτα μὲν τὰ ἱερὰ καὶ δᾶδες καὶ κανᾶ καὶ θυμιάματα· ἐπὶ τούτοις ἵπποι καὶ κύνες καὶ σκευὴ κυνηγετικὰ ὧν <τὰ μὲν> πολεμικά, τὰ δὲ πλεῖστα

εἰρηνικά. ** Ἐκάστη δὲ αὐτῶν οὕτως ὡς πρὸς ἐραστὴν ἐκεκόσμητο.

Ἦρχε δὲ τῆς τῶν παρθένων τάξεως Ἀνθία, θυγάτηρ Μεγαμήδους καὶ Εὐύππης, ἐγχωρίων. Ἦν δὲ τὸ κάλλος τῆς Ἀνθίας οἷον θαυμάσαι καὶ πολὺ τὰς ἄλλας ὑπερεβάλλετο παρθένους.

Ἔτη μὲν τεσσαρεσκαίδεκα ἐγεγόνει, ἦνθει δὲ αὐτῆς τὸ σῶμα ἐπ' εὐμορφία, καὶ ὁ τοῦ σχήματος κόσμος πολὺς εἰς ὥραν συνεβάλλετο· κόμη ξανθή, ἢ πολλὴ καθειμένη, ὀλίγη πεπλεγμένη, πρὸς τὴν τῶν ἀνέμων φορὰν κινουμένη· ὀφθαλμοὶ γοργοί, φαιδροὶ μὲν ὡς κόρης, φοβεροὶ δὲ ὡς σώφρονος· ἐσθῆς χιτῶν ἀλουργῆς, ζωστὸς εἰς γόνυ, μέχρι βραχιόνων καθειμένος, νεβρίς περικειμένη, γωρυτὸς ἀνημμένος, τόξα [ὄπλα], ἄκοντες φερόμενοι, κύνες ἐπόμενοι.

Πολλάκις αὐτὴν ἐπὶ τοῦ τεμένουσιν ἰδόντες Ἐφέσιοι προσεκύνησαν ὡς Ἄρτεμιν. Καὶ τότε οὖν ὀφθείσης ἀνεβόησε τὸ πλῆθος, καὶ ἦσαν ποικίλαι παρὰ τῶν θεωμένων φωναί, τῶν μὲν ὑπ' ἐκπλήξεως τὴν θεὸν εἶναι λεγόντων, τῶν δὲ ἄλλην τινὰ ὑπὸ τῆς θεοῦ περιποιημένην· προσηύχοντο δὲ πάντες καὶ προσεκύνουν καὶ τοὺς γονεῖς αὐτῆς ἐμακάριζον· ἦν δὲ διαβόητος τοῖς θεωμένοις ἅπασιν Ἀνθία ἢ καλή.

Ὡς δὲ παρήλθε τὸ τῶν παρθένων πλῆθος, οὐδεὶς ἄλλο τι ἢ Ἀνθίαν ἔλεγεν· ὡς δὲ Ἀβροκόμης μετὰ τῶν ἐφήβων ἐπέστη, τοῦνθένδε, καίτοι καλοῦ ὄντος τοῦ κατὰ τὰς παρθένους θεάματος, πάντες ἰδόντες Ἀβροκόμην ἐκείνων ἐπελάθοντο, ἔτρεψαν δὲ τὰς ὄψεις ἐπ' αὐτὸν βοῶντες ὑπὸ τῆς θεᾶς ἐκπεπληγμένοι, «καλὸς Ἀβροκόμης» λέγοντες, «καὶ οἷος οὐδὲ εἷς καλοῦ μίμημα θεοῦ.»

Ἦδη δὲ τινες καὶ τοῦτο προσέθεσαν «οἷος ἂν γάμος γένοιτο Ἀβροκόμου καὶ Ἀνθίας».

Καὶ ταῦτα ἦν πρῶτα τῆς Ἔρωτος τέχνης μελετήματα.

Ταχὺ μὲν δὴ εἰς ἑκατέρους ἢ περὶ ἀλλήλων ἦλθε δόξα· καὶ ἢ τε Ἀνθία τὸν Ἀβροκόμην ἐπεθύμει ἰδεῖν, καὶ ὁ τέως ἀνέραστος Ἀβροκόμης ἤθελεν Ἀνθίαν ἰδεῖν.

[3] Ὡς οὖν ἐτετέλεστο ἡ πομπή, ἦλθον δὲ εἰς τὸ ἱερὸν θύσοντες ἅπαν τὸ πλῆθος καὶ ὁ τῆς πομπῆς κόσμος ἐλέλυτο, ἦσαν δὲ ἐς ταῦτὸν ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἔφηβοι καὶ παρθένοι, ἐνταῦθα ὀρώσιν ἀλλήλους, καὶ ἀλίσκεται Ἀνθία ὑπὸ τοῦ Ἀβροκόμου, ἠττᾶται δὲ ὑπὸ Ἔρωτος Ἀβροκόμης καὶ ἐνεῶρα τε συνεχέστερον τῇ κόρῃ καὶ ἀπαλλαγῆναι τῆς ὄψεως ἐθέλων οὐκ ἐδύνατο· κατεῖχε δὲ αὐτὸν ἐγκείμενος ὁ θεός.

Διέκειτο δὲ καὶ Ἀνθία πονήρως, ὅλοις μὲν καὶ ἀναπεπταμένοις τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ Ἀβροκόμου κάλλος εἰσρέον δεχομένη, ἦδη δὲ καὶ τῶν παρθένους πρεπόντων καταφρονοῦσα· καὶ γὰρ ἐλάλησεν ἂν τι, ἵνα Ἀβροκόμης ἀκούσῃ, καὶ μέρη τοῦ σώματος ἐγύμνωσεν ἂν τὰ δυνατά, ἵνα Ἀβροκόμης ἴδῃ· ὁ δὲ αὐτὸν ἐδεδώκει πρὸς τὴν θεάν καὶ ἦν αἰχμάλωτος τοῦ θεοῦ.

Καὶ τότε μὲν θύσαντες ἀπηλλάττοντο λυπούμενοι καὶ τῷ τάχει τῆς ἀπαλλαγῆς μεμφόμενοι· <καὶ> ἀλλήλους βλέπειν ἐθέλοντες ἐπιστρεφόμενοι καὶ ὑφιστάμενοι πολλὰς προφάσεις διατριβῆς ἠΰρισκον.

Ὡς δὲ ἦλθον ἑκάτερος παρ' ἑαυτὸν, ἔγνωσαν τότε οἱ κακῶν ἐγεγόνεισαν· καὶ ἔννοια ἐκείνους ὑπῆει τῆς ὄψεως θατέρου καὶ ὁ ἔρωσ ἐν αὐτοῖς ἀνεκαίετο καὶ τὸ περιττὸν τῆς ἡμέρας αὐξήσαντες τὴν ἐπιθυμίαν, ἐπειδὴ εἰς ὕπνον ἦσαν, ἐν ἀθρώω γίνονται τῷ δεινῷ, καὶ ὁ ἔρωσ ἐν ἑκατέροις ἦν ἀκατάσχετος.

[4] Λαβὼν δὴ τὴν κόμην ὁ Ἀβροκόμης καὶ σπαράξας τὴν ἐσθῆτα «φεῦ μοι τῶν κακῶν» εἶπε, «τί πέπονθα δυστυχῆς; ὁ μέχρι νῦν ἀνδρικός Ἀβροκόμης, ὁ καταφρονῶν Ἔρωτος, ὁ τῷ θεῷ λαιδορούμενος ἐάλωκα καὶ νενίκημαι καὶ παρθένω δουλεύειν ἀναγκάζομαι, καὶ φαίνεται τις ἤδη καλλίων ἐμοῦ καὶ θεὸν Ἔρωτα καλῶ.

Ὡ πάντα ἄνανδρος ἐγὼ καὶ πονηρός· οὐ καρτερήσω νῦν; οὐ μενῶ γεννικός; οὐκ ἔσομαι καλλίων Ἔρωτος; νῦν οὐδὲν ὄντα θεὸν νικῆσαί με δεῖ.

Καλὴ παρθένος· τί δέ; τοῖς σοῖς ὀφθαλμοῖς, Ἀβροκόμη, εὐμορφος Ἀνθία, ἀλλ', ἐὰν θέλῃς, οὐχὶ σοί. Δεδόχθω ταῦτα· οὐκ ἂν Ἔρωσ ποτέ μου κρατήσῃ.»

Ταῦτα ἔλεγε, καὶ ὁ θεὸς σφοδρότερος αὐτῷ ἐνέκειτο καὶ εἶλκεν ἀντιπίπτοντα καὶ ὠδύνα μὴ θέλοντα. Οὐκέτι δὴ καρτερῶν, ρίψας ἑαυτὸν εἰς γῆν «νενίκηκας», εἶπεν, » Ἔρωσ, μέγα σοι τρόπαιον ἐγήγγερται κατὰ Ἀβροκόμου τοῦ σώφρονος· ἰκέτην ἔχεις.

Ἀλλὰ σῶσον τὸν ἐπὶ σὲ καταπεφρογῶτα τὸν πάντων δεσπότην. Μὴ με περιίδῃς μηδὲ ἐπὶ πολὺ τιμωρήσῃ τὸν θρασύν. Ἄπειρος ὢν, Ἔρωσ, ἔτι τῶν σῶν ὑπερηφάνουν· ἀλλὰ νῦν Ἀνθίαν ἡμῖν ἀπόδος· γενοῦ μὴ πικρὸς μόνον ἀντέχοντι, ἀλλ' εὐεργέτης ἠττωμένω θεός.»

Ταῦτα ἔλεγεν, ὁ δὲ Ἔρωσ ἔτι ὠργίζετο καὶ μεγάλην τῆς ὑπεροψίας ἐνενοεῖ τιμωρίαν εἰσπράξασθαι τὸν Ἀβροκόμην.

Διέκειτο δὲ καὶ ἡ Ἀνθία πονήρως· καὶ οὐκέτι φέρειν δυναμένη ἐπεγείρει ἑαυτήν, πειρωμένη τοὺς παρόντας λανθάνειν. «Τί» φησὶν «ὧ δυστυχῆς πέπονθα; παρθένος παρ' ἡλικίαν ἐρῶ καὶ ὀδυνῶμαι καινὰ καὶ κόρη μὴ πρέποντα. Ἐφ' Ἀβροκόμῃ μαίνομαι καλῶ μὲν, ἀλλ' ὑπερηφάνω.

Καὶ τίς ἔσται ὁ τῆς ἐπιθυμίας ὄρος καὶ τί τὸ πέρας τοῦ κακοῦ; Σοβαρὸς οὗτος ἐρώμενος, παρθένος ἐγὼ φρουρουμένη· τίνα βοηθὸν λήψομαι; τίني πάντα κοινώσομαι; ποῦ δὲ Ἀβροκόμην ὄψομαι;»

[5] Ταῦθ' ἑκάτερος αὐτῶν δι' ὅλης νυκτὸς ὠδύρετο, εἶχον δὲ πρὸ ὀφθαλμῶν τὰς ὄψεις τὰς ἑαυτῶν, τὰς εἰκόνας ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀλλήλων ἀναπλάττοντες· ὡς δὲ ἡμέρα ἐγένετο, ἦει μὲν Ἀβροκόμης ἐπὶ τὰ συνήθη γυμνάσματα, ἦει δὲ ἡ παρθένος ἐπὶ τὴν ἐξ ἔθους θρησκείαν τῆς θεοῦ.

Ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ σώματα ἐκ τῆς παρελθούσης νυκτὸς πεπονηκότα καὶ τὸ βλέμμα ἄθυμον καὶ οἱ χρῶτες ἡλλαγμένοι· καὶ τοῦτο ἐπὶ πολὺ ἐγένετο καὶ πλέον οὐδὲν αὐτοῖς ἦν.

Ἐν τούτῳ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς θεοῦ διημερεύοντες ἐνεώρων ἀλλήλοις, εἰπεῖν τὸ ἀληθὲς φόβω πρὸς ἑκατέρους αἰδούμενοι· τοσοῦτο δέ· ἐστέναξεν ἂν ποτε Ἀβροκόμης καὶ ἐδάκρυσεν καὶ

προσηύχετο τῆς κόρης ἀκουούσης ἑλεεινῶς· ἡ δὲ Ἀνθία ἔπασχε μὲν τὰ αὐτά, πολὺ δὲ μείζονι τῆ συμφορᾷ κατείχετο· εἰ δέ ποτε ἄλλας παρθένους ἢ γυναῖκας ἴδοι βλεπούσας εἰς ἐκεῖνον (ἐνεώρων δὲ ἅπασαι Ἀβροκόμη), δῆλη ἦν λυπούμενη, μὴ παρευδοκιμητῆ φοβούμενη. Εὐχαὶ δὲ αὐτοῖς ἑκατέρους ἦσαν πρὸς τὴν θεὸν κοινῆ, λανθάνουσαι μὲν, ἀλλὰ ἐγίνοντο ὅμοιαι.

Χρόνου δὲ προϊόντος οὐκέτι τὸ μειράκιον ἑκαρτέρει, ἤδη δὲ αὐτῷ καὶ τὸ σῶμα πᾶν ἠφάνιστο καὶ ἡ ψυχὴ καταπεπτῶκει, ὥστε ἐν πολλῇ ἀθυμίᾳ τὸν Λυκομήδην καὶ τὴν Θεμιστῶ γεγονέναι, οὐκ εἰδότας μὲν ὅτι εἶη τὸ συμβαῖνον Ἀβροκόμη, δεδοικότας δὲ ἐκ τῶν ὀρωμένων.

Ἐν ὁμοίῳ δὲ φόβῳ καὶ ὁ Μεγαμήδης καὶ ἡ Εὐίπη [καὶ] περὶ τῆς Ἀνθίας καθειστήκεισαν, ὀρῶντες αὐτῆς τὸ μὲν κάλλος μαραινόμενον, τὴν δὲ αἰτίαν οὐ φαινομένην τῆς συμφορᾶς.

Εἰς τέλος εἰσάγουσι παρὰ τὴν Ἀνθίαν μάντις καὶ ἱερέας, ὡς εὐρήσοντας λύσιν τοῦ δεινοῦ.

Οἱ δὲ ἐλθόντες ἔθυόν τε ἱερεῖα καὶ ποικίλα ἐπέσπενδον καὶ ἐπέλεγον φωνὰς βαρβαρικός, ἐξιλάσκεσθαι τινὰς λέγοντες δαίμονας, καὶ προσεποιούν ὡς εἶη τὸ δεινὸν ἐκ τῶν ὑποχθονίων θεῶν.

Πολλὰ δὲ καὶ ὑπὲρ Ἀβροκόμου οἱ περὶ τὸν Λυκομήδην ἔθυόν τε καὶ ἠϋχοντο· λύσις δὲ οὐδεμία τοῦ δεινοῦ οὐδὲ ἐτέρῳ αὐτῶν ἐγίνετο, ἀλλὰ καὶ ἔτι μᾶλλον ὁ ἔρωσ ἀνεκαίετο.

Ἐκειντο μὲν δὴ ἑκάτεροι νοσοῦντες, πάνυ ἐπισφαλῶς διακείμενοι, ὅσον οὐδέπω τεθνήξασθαι προσδοκώμενοι, κατεπιεῖν αὐτῶν τὴν συμφορὰν μὴ δυνάμενοι.

Τέλος πέμπουσιν οἱ πατέρες ἑκατέρων εἰς θεοῦ μαντευσόμενοι τὴν τε αἰτίαν τῆς νόσου καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν.

[6] Ὀλίγον δὲ ἀπέχει τὸ ἱερὸν τοῦ ἐν Κολοφῶνι Ἀπόλλωνος διάπλου ἀπὸν Ἐφέσου σταδίων ὀγδοήκοντα.

Ἐνταῦθα οἱ παρ' ἑκατέρων ἀφικόμενοι δέονται τοῦ θεοῦ ἀληθῆ μαντεύεσθαι· ἐληλύθεσαν δὲ κατὰ ταῦτά.

Χρᾶ δὲ ὁ θεὸς κοινὰ ἀμφοτέροις τὰ μαντεύματα ἐμμέτρως.

Τὰ <δ'> ἔπη τάδε·

Τίπτε ποθεῖτε μαθεῖν νούσου τέλος ἠδὲ καὶ ἀρχήν;

Ἀμφοτέρους μία νοῦσος ἔχει, λύσις ἔνθεν ἀνέστη.

Δεινὰ δ' ὀρῶ τοῖσδεσσι πάθη καὶ ἀνήνυτα ἔργα· ἀμφοτέροι φεύξονται ὑπεῖρ ἄλλα ληστοδίωκτοι, δεσμὰ δὲ μοχθήσουσι παρ' ἀνδράσι μιξοθαλάσσοις καὶ τάφος ἀμφοτέροις θάλαμος καὶ πῦρ ἀΐδηλον, καὶ ποταμοῦ Νείλου παρὰ ρέυμασιν Ἴσιδι σεμνῆ σωτείρη μετόπισθε παραστῆς ὄλβια δῶρα.

Ἄλλ' ἔτι που μετὰ πῆματ' ἀρείονα πότμον ἔχουσι.

[7] Ταῦτα ὡς ἐκομίσθη τὰ μαντεύματα εἰς Ἔφεσον, εὐθὺς μὲν οἱ πατέρες αὐτῶν ἦσαν ἐν ἀμηχανίᾳ καὶ τὸ δεινὸν ὅ τι ἦν πάνυ ἠπόρουν· συμβάλλειν δὲ τὰ τοῦ θεοῦ λόγια οὐκ ἐδύναντο· οὔτε γὰρ τίς ἢ νόσος οὔτε τίς ἢ φυγή, οὔτε τίνα τὰ δεσμὰ οὔτε ὁ τάφος τίς οὔτε ὁ ποταμὸς τίς οὔτε τίς ἢ ἐκ τῆς θεοῦ βοήθεια.

Ἐδοξεν οὖν αὐτοῖς πολλὰ βουλευομένοις παραμυθῆσασθαι τὸν χρησμὸν ὡς οἶόν τε καὶ συζεῦξαι γάμῳ τοὺς παῖδας, ὡς τοῦτο καὶ τοῦ θεοῦ βουλομένου δι' ὧν ἐμαντεύσατο. Ἐδόκει δὴ ταῦτα καὶ διεγνώσαν μετὰ τὸν γάμον ἐκπέμψαι χρόνῳ τινὶ ἀποδημήσοντας αὐτούς.

Μεστὴ μὲν ἤδη ἡ πόλις ἦν τῶν εὐωχομένων, πάντα δ' ἦν ἐστεφανωμένα καὶ διαβόητος ὁ μέλλων γάμος· ἔμακαρίζετο δὲ ὑπὸ πάντων ὁ μὲν οἶαν ἄξεται γυναῖκα [Ἀνθίαν], ἡ δὲ οἴῳ μειρακίῳ συγκατακλιθήσεται.

Ὁ δὲ Ἄβροκόμης ὡς ἐπύθετο καὶ τὸν χρησμὸν καὶ τὸν γάμον, ἐπὶ μὲν τῷ τὴν Ἀνθίαν ἔξειν μεγάλως ἔχαιρεν· ἐφόβει δὲ αὐτὸν οὐδὲν τὰ μεμαντευμένα, ἀλλ' ἐδόκει παντὸς εἶναι δεινοῦ τὰ παρόντα ἠδίονα. Κατὰ ταῦτα δὲ καὶ ἡ Ἀνθία ἤδετο μὲν ὅτι Ἄβροκόμην ἔξει· τίς δὲ ἢ φυγή ἢ τίνες αἱ συμφοραὶ κατεφρόνει, πάντων τῶν ἐσομένων κακῶν Ἄβροκόμην ἔχουσα παραμυθίαν.

[8] Ὡς οὖν ἐφέστηκεν ὁ τῶν γάμων καιρὸς, καὶ παννυχίδες ἤγοντο καὶ ἱερεῖα πολλὰ ἐθύετο τῇ θεῷ.

Καὶ ἐπειδὴ ταῦτα ἐκτετέλεστο, ἠκούσης τῆς νυκτὸς (βραδύνειν δὲ πάντα ἐδόκει Ἄβροκόμῃ καὶ Ἀνθίᾳ) ἤγον τὴν κόρην εἰς τὸν θάλαμον μετὰ λαμπάδων, τὸν ὑμέναιον ἄδοντες, ἐπευφημοῦντες, καὶ εἰσαγαγόντες κατέκλινον.

Ἦν δὲ αὐτοῖς ὁ θάλαμος <οὕτως> πεποιημένος· κλίνη χρυσῇ στρώμασιν ἔστρωτο πορφυροῖς καὶ ἐπὶ τῆς κλίνης Βαβυλωνία ἐπεποίκιλτο σκηνή· παίζοντες Ἔρωτες, οἱ μὲν Ἀφροδίτην θεραπεύοντες (ἦν δὲ καὶ Ἀφροδίτης εἰκὼν), οἱ δὲ ἱπεύοντες ἀναβάται στρουθοῖς, οἱ δὲ στεφάνους πλέκοντες, οἱ δὲ ἄνθη φέροντες· ταῦτα ἐν τῷ ἐτέρῳ μέρει τῆς σκηνῆς· ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ Ἄρης ἦν οὐχ ὠπλισμένος, ἀλλ' ὡς πρὸς ἐρωμένην τὴν Ἀφροδίτην κεκοσμημένος, ἐστεφανωμένος, χλανίδα ἔχων· Ἔρωσ αὐτὸν ὠδήγει, λαμπάδα ἔχων ἡμμένην. Ὑπ' αὐτῇ τῇ σκηνῇ κατέκλιναν τὴν Ἀνθίαν, ἀγαγόντες πρὸς τὸν Ἄβροκόμην, ἐπέκλεισάν τε τὰς θύρας.

ΧΑΡΙΤΩΝΟΣ ΠΕΡΙ ΧΑΙΡΕΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΡΟΗΣ, 1, 1-4

[1] Χαρίτων Ἀφροδισιεύς, Ἀθηναγόρου τοῦ ῥήτορος ὑπογραφεύς, πάθος ἐρωτικὸν ἐν Συρακούσαις γενόμενον διηγήσομαι.

Ἐρμοκράτης ὁ Συρακοσίων στρατηγός, οὗτος ὁ νικήσας Ἀθηναίους, εἶχε θυγατέρα Καλλιρόην τοῦνομα, θαυμαστόν τι χρῆμα παρθένου καὶ ἄγαλμα τῆς ὅλης Σικελίας. ἦν γὰρ τὸ κάλλος οὐκ ἀνθρώπινον ἀλλὰ θεῖον, οὐδὲ Νηρηΐδος ἢ Νύμφης τῶν ὀρειῶν ἀλλ' αὐτῆς Ἀφροδίτης Παρθένου. φή[μη δὲ] τοῦ παραδόξου θεάματος πανταχοῦ διέτρεχε καὶ μνηστῆρες κατέρρευον εἰς Συρακούσας, δυνάσται τε καὶ παῖδες τυράννων, οὐκ ἐκ Σικελίας μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξ Ἰταλίας καὶ Ἡπείρου καὶ ἕν ὧν [τῶν] ἐν ἠπείρῳ. ὁ δὲ Ἔρωσ [ζεῦ]χος ἴδιον ἠθέλησε συμπλέξαι. Χαιρέας γὰρ τις ἦν μειράκιον εὐ[μορφον, πάντων] ὑπερέχον, ὁ ἴον Ἀχιλ[λέα καὶ Νιρέα καὶ] Ἰπόλυτον καὶ Ἀλκιβιάδην [πλάσται] τε καὶ [γραφεῖς <ἀπο>δεικ]νύουσι, πατὸς Ἀρίστωνος τὰ δεύτερα ἐ ν Συρακούσαις μετὰ Ἐρμοκράτην φερομένου. [καὶ τις] ἦν ἐν αὐτοῖς πολιτικὸς φθόνος [ὥστε]. θᾶ. τρον ἂν πᾶσιν ἢ ἀλλήλοις ἐκήδευσαν. φιλόνεικος δὲ ἐστὶν ὁ Ἔρωσ καὶ χαίρει τοῖς παραδόξοις κατορθώμασιν· ἐζήτησε δὲ τοιόνδε τὸν καιρόν.

Ἀφροδίτης [ἔορτῃ δημοτελής, καὶ πᾶσαι σχεδὸν] αἱ γυναῖκες ἀπῆ[λθον] εἰς τὸν νεών. τέως δὲ μὴ προϊοῦ[σαν τὴν Καλλι]ρόην προ[ήγαγεν ἡ μήτηρ, <τοῦ πατρὸς> κε]λεύσαντος προσκυνῆσαι τὴν θεόν. τότε δὲ Χαιρέας [ἀπὸ τῶν] γυμνασίων ἐβάδιζεν οἴκαδε στίλβων ὥσπερ ἀστήρ· ἐπήνθει γὰρ αὐτοῦ τῷ [λαμπρ]ῷ τοῦ προ[σώπου τὸ] ἐρύθημα τῆς παλαιστρας ὥσπερ ἀργύρῳ χρυσός. ἐκ τύχης οὖν περὶ τινα [καμπὴν στενοτέραν] συν[αντ]ῶ[ντες] περιέπεσον ἀλλήλοις, τοῦ θεοῦ πολιτευσαμένου τήνδε τὴν [<συνοδίαν> ἵνα ἐκά<τερος τῷ> ἐ.τέρ<ω>] ὄφθῃ ἢ ταχέως οὖν πάθος ἐρωτικὸν ἀντέδωκαν ἀλλή[λοις] ..... τοῦ κάλλους <τῇ εὐ>γενεί<α> συνελθόντος.

Ὁ μὲν οὖν Χαιρέας οἴκαδε μετὰ τοῦ τραύματος [μόλις ἀπῆ]ει, καὶ ὥσπερ τις <ἄρις>τεὺς ἐν πολέμῳ τρωθεῖς] καιρίαν, καὶ καταπεσεῖ μὲν αἰδοῦμενος, στήναι δὲ μὴ δυν[άμενος]. [ἡ δὲ] παρθένος τῆς Ἀφροδίτης τοῖς ποσὶ προσέπεσε καὶ καταφιλοῦσα, “σύ μοι, δέσπ[οινα]” εἶπε, “δὸς ἄνδρα τοῦτον ὃν ἔδειξας.” νύξ ἐπῆλθεν ἀμφοτέροις δεινὴ· τὸ γὰρ πῦρ ἐξεκαίετο. [δεινότερον δ' ἔπασχ]εν ἡ παρθένος διὰ τὴν σιωπὴν, αἰδομένη κατάφωρος γενέσθαι. Χαι[ρέας δὲ νεανί]ας [εὐφυῆς καὶ μεγαλ]όφρων, ἥδη τοῦ σώματος αὐτῷ φθίνοντος, ἀπετόλμησεν εἰπεῖν πρὸς τοὺς γονεῖς ὅτι ἐρᾷ καὶ οὐ βιώσεται τοῦ Καλλιρόης γάμου μὴ τυχόν. ἐστέναξεν ὁ πατήρ [ἀκούσας καὶ “οἴχη] δὴ μοι, τέκνον” <ἔφη>· “δῆλον γὰρ ἐστὶν ὅτι Ἐρμοκράτης οὐκ ἂν δοίῃ σοὶ τὴν θυγατέρα [τοσοῦτους ἔχ]ων μνηστῆρας [πλουσίους] καὶ βασιλεῖς. οὐκ οὐδὲ πειρᾶσθαι σε δεῖ, μὴ φανερώς ὑβρισθῶμεν.” εἶθ' ὁ μὲν πατήρ παρε[μυθ]εῖτο τὸν παῖδα, τῷ δὲ ηὔξετο τὸ κακὸν [ὥστε] μηδὲ ἐπὶ τὰς συνήθεις προϊέναι

διατριβάς. ἐπόθει δὲ τὸ γυμνάσιον Χαιρέαν καὶ ὡσπερ ἔρημον ἢ γέφυλει γὰρ αὐτὸν ἡ νεολαία. πολυπραγμονοῦντες δὲ τὴν αἰτίαν ἔμαθον τῆς νόσου, καὶ ἔλεος πάντας εἰσήει μειρακίου καλοῦ κινδυνεύοντος ἀπολέσθαι διὰ πάθος ψυχῆς εὐφυοῦς.

Ἐνέστη νόμιμος ἐκκλησία. συγκαθεσθεῖς οὖν ὁ δῆμος τοῦτο πρῶτον καὶ μόνον ἐβόα] “καλὸς Ἑρμοκράτης, μέγας στρατηγός, σῶζε Χαιρέαν· τοῦτο πρῶτον τῶν τροπαίων. ἡ πόλις μνηστεύεται τοὺς γάμους σήμερον ἀλλήλων ἀξίων.” τίς ἂν μνηύσειε τὴν ἐκκλησίαν ἐκείνην, ἧς ὁ Ἔρωσ ἦν δημαγωγός; ἀνὴρ δὲ φιλόπατρις Ἑρμοκράτης ἀντειπεῖν οὐκ ἠδυνήθη τῇ πόλει δεομένη. κατανεύσαντος δὲ αὐτοῦ πᾶς ὁ δῆμος ἐξεπήδησε τοῦ θεάτρου, καὶ οἱ μὲν νέοι ἀπήεσαν ἐπὶ Χαιρέαν, ἡ βουλή δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες ἠκολούθουν Ἑρμοκράτει· παρήσαν δὲ καὶ αἱ γυναῖκες αἱ Συρακοσίων ἐπὶ τὴν οἰκίαν νυμφαγωγῶσαι. ὑμέναιος ἦδετο κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν· μεσταὶ δὲ αἱ ῥῦμαι στεφάνων, λαμπάδων· ἔρραίνεται τὰ πρόθυρα οἴνω καὶ μύροις. ἦδιον ταύτην <τὴν> ἡμέραν ἦγαγον οἱ Συρακοσίοι τῆς τῶν ἐπινικίων. ἡ δὲ παρθένος οὐδὲν εἶδυῖα τούτων ἔρριπτο ἐπὶ τῆς κοίτης ἐγκεκαλυμμένη, κλαίουσα καὶ σιωπῶσα. προσελθοῦσα δὲ ἡ τροφὸς τῇ κλίνῃ “τέκνον” εἶπε, “διανίστασο, πάρεστι γὰρ ἡ εὐκταιοτάτη πᾶσιν ἡμῖν ἡμέρα· ἡ πόλις σε νυμφαγωγεῖ.”

Τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ· οὐ γὰρ ἦδει, τίτι γὰρ μεῖτλα. ἄφωνος εὐθὺς ἦν καὶ σκότος αὐτῆς τῶν ὀφθαλμῶν κατεχύθη καὶ ὀλίγου δεῖν ἐξέπνευσεν· ἐδόκει δὲ τοῦτο τοῖς ὀρώσιν αἰδώς. ἐπεὶ δὲ ταχέως ἐκόσμησαν αὐτὴν αἱ θερααινίδες, τὸ πλῆθος ἐπὶ τῶν θυρῶν ἀπέλιπον· οἱ δὲ γονεῖς τὸν νυμφίον εἰσήγαγον πρὸς τὴν παρθένον. ὁ μὲν οὖν Χαιρέας προσδραμὼν αὐτὴν κατεφίλει, Καλλιρὴ δὲ γνωρίσασα τὸν ἐρώμενον, ὡσπερ τι λύχνου φῶς ἦδη σβεννύμενον ἐπιχυθέντος ἐλαίου πάλιν ἀνέλαμψε καὶ μείζων ἐγένετο καὶ κρείττων. ἐπεὶ δὲ προῆλθεν εἰς τὸ δημόσιον, θάμβος ὅλον τὸ πλῆθος κατέλαβεν, ὡσπερ Ἀρτέμιδος ἐν ἐρημίᾳ κυνηγέταις ἐπιστάσης· πολλοὶ δὲ τῶν παρόντων καὶ προσεκύνησαν. πάντες δὲ Καλλιρὴν μὲν ἐθαύμαζον, Χαιρέαν δὲ ἐμακάριζον. τοιοῦτον ὑμνοῦσι ποιηταὶ τὸν Θετίδος γάμον ἐν Πηλῖω γεγονέναι. πλὴν καὶ ἐνταῦθά τις εὐρέθη βάσκανος δαίμων, ὡσπερ ἐκεῖ φασὶ τὴν Ἔριν.

[2] Οἱ γὰρ μνηστῆρες ἀποτυχόντες τοῦ γάμου λύπην ἐλάμβανον μετ' ὀργῆς. τέως οὖν μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους ὠμονόησαν τότε, διὰ δὲ τὴν ὁμόνοιαν, ὑβρίσθαι δοκοῦντες, συνῆλθον εἰς βουλευτήριον κοινόν· ἐστρατολόγει δὲ αὐτοὺς ἐπὶ τὸν κατὰ Χαιρέου πόλεμον ὁ Φθόνος. καὶ πρῶτος ἀναστὰς νεανίας τις Ἰταλιώτης, υἱὸς τοῦ Ῥηγίνων τυράννου, τοιαῦτα ἔλεγεν· “εἰ μὲν τις ἐξ ἡμῶν ἔγημεν, οὐκ ἂν ὠργίσθην, ὡσπερ <γὰρ> ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἕνα δεῖ νικῆσαι τῶν ἀγωνισαμένων· ἐπεὶ δὲ παρευδοκίμησεν ἡμᾶς ὁ μηδὲν ὑπὲρ <τοῦ> γάμου πονήσας, οὐ φέρω τὴν ὑβριν. ἡμεῖς δὲ ἐτάκημεν ἀυλείοις θύραις προσαγρυπνοῦντες καὶ κολακεύοντες τίτθας καὶ θερααινίδας καὶ δῶρα πέμποντες τροφοῖς. πόσον χρόνον δεδουλεύκαμεν; καί, τὸ πάντων χαλεπώτατον, ὡς ἀντεραστὰς ἀλλήλους ἐμισήσαμεν. ὁ δὲ πόρνος καὶ πένης καὶ μηδενὸς κρείττων

βασιλέων ἀγωνισαμένων αὐτὸς ἀκονιτὶ τὸν στέφανον ἤρατο. ἀλλὰ ἀνόνητον αὐτῷ γενέσθω τὸ ἄθλον καὶ τὸν γάμον θάνατον τῷ νυμφίῳ ποιήσωμεν.”

Πάντες οὖν ἐπήνεσαν, μόνος δὲ ὁ Ἀκραγαντίνων τύραννος ἀντεῖπεν. “οὐκ εὐνοία δὲ” εἶπε “τῇ πρὸς Χαιρέαν κωλύω τὴν ἐπιβουλήν, ἀλλὰ ἀσφαλεστέρω τῷ λογισμῷ· μέμνησθε γὰρ ὅτι Ἑρμοκράτης οὐκ ἔστιν εὐκαταφρόνητος· ὥστε ἀδύνατος ἡμῖν πρὸς αὐτὸν ἢ ἐκ τοῦ φανεροῦ μάχη, κρείττων δὲ ἢ μετὰ τέχνης· καὶ γὰρ τὰς τυραννίδας πανουργία μᾶλλον ἢ βία κτώμεθα. χειροτονήσατε ἐμὲ τοῦ πρὸς Χαιρέαν πολέμου στρατηγόν· ἐπαγγέλλομαι διαλύσειν τὸν γάμον· ἐφοπλιῶ γὰρ αὐτῷ Ζηλοτυπίαν, ἥτις σύμμαχον λαβοῦσα τὸν Ἑρωτα μέγα τι κακὸν διαπράξεται· Καλλιρόη μὲν οὖν εὐσταθῆς καὶ ἄπειρος κακοήθους ὑποψίας, ὁ δὲ Χαιρέας, οἷα δὴ γυμνασίοις ἐντραφεὶς καὶ νεωτερικῶν ἀμαρτημάτων οὐκ ἄπειρος, δύναται ῥαδίως ὑποπτεύσας ἐμπεσεῖν εἰς νεωτερικὴν ζηλοτυπίαν· ἔστι δὲ καὶ προσελθεῖν ἐκείνῳ ῥᾶον καὶ λαλῆσαι.”

Πάντες ἔτι λέγοντος αὐτοῦ τὴν γνώμην ἐπεψηφίσαντο καὶ τὸ ἔργον ἐνεχείρισαν ὡς ἀνδρὶ πᾶν ἱκανῷ μηχανήσασθαι. τοιαύτης οὖν ἐπινοίας ἐκεῖνος ἤρξατο.

[3] Ἐσπέρα μὲν ἦν, ἥκε δὲ ἀγγέλλων τις ὅτι Ἀρίστων ὁ πατὴρ Χαιρέου πεσὼν ἀπὸ κλίμακος ἐν ἀργῷ πάνυ ὀλίγας ἔχει τοῦ ζῆν τὰς ἐλπίδας. ὁ δὲ Χαιρέας ἀκούσας, καίτοι φιλοπάτωρ ὢν, ὅμως ἐλυπήθη πλέον ὅτι ἔμελλεν ἀπελευθεσθαι μόνος· οὐ γὰρ οἷόν τε ἦν ἐξάγειν ἤδη τὴν κόρην. ἐν δὲ τῇ νυκτὶ ταύτῃ φανερώς μὲν οὐδεὶς ἐτόλμησεν ἐπικωμάσαι, κρύφα δὲ καὶ ἀδήλως ἐπελθόντες σημεῖα κώμου ἡσυχῆ κατέλιπον· ἐστεφάνωσαν τὰ πρόθυρα, μύροις ἔρραναν, οἴνου πηλὸν ἐποίησαν, δᾶδας ἔρριψαν ἡμικαύστους.

Διέλαμψεν ἡμέρα, καὶ πᾶς ὁ παριῶν εἰστήκει κοινῷ τινι πολυπραγμοσύνης πάθει· Χαιρέας δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ῥᾶον ἐσχηκότες ἔσπευδε πρὸς τὴν γυναῖκα. ἰδὼν δὲ τὸν ὄχλον πρὸ τῶν θυρῶν τὸ μὲν πρῶτον ἐθαύμασεν· ἐπεὶ δὲ ἔμαθε τὴν αἰτίαν, ἐνθουσιῶν εἰστρέχει· καταλαβὼν δὲ τὸν θάλαμον ἔτι κεκλεισμένον, ἤρασσε μετὰ σπουδῆς. ἐπεὶ δὲ ἀνέωξεν ἢ θεραπαιίς, ἐπιπεσὼν τῇ Καλλιρόῃ τὴν ὀργὴν μετέβαλεν εἰς λύπην καὶ περιρρηξάμενος ἔκλαιε. πυνθανομένης δὲ τί γέγονεν, ἄφωνος ἦν, οὔτε ἀπιστεῖν οἷς εἶδεν οὔτε πιστεύειν οἷς οὐκ ἤθελε δυνάμενος. ἀπορουμένου δὲ αὐτοῦ καὶ τρέμοντος ἢ γυνὴ μὴδὲν ὑπονοοῦσα τῶν γεγονότων ἰκέτευεν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν τοῦ χόλου· ὁ δὲ ὑφαίμοις τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ παχεῖ τῷ φθέγματι “κλαίω” φησὶ “τὴν ἐμαυτοῦ τύχην, ὅτι μου ταχέως ἐπελάθου,” καὶ τὸν κῶμον ὠνείδισεν. ἡ δὲ οἷα θυγάτηρ στρατηγοῦ καὶ φρονήματος πλήρης πρὸς τὴν ἄδικον διαβολὴν παρωξύνθη καὶ “οὐδεὶς ἐπὶ τὴν πατρώαν οἰκίαν ἐκώμασεν” εἶπε, “τὰ δὲ σὰ πρόθυρα συνήθη τυχόν ἔστι τοῖς κώμοις, καὶ τὸ γεγαμηκέναι σε λυπεῖ τοὺς ἔραστάς.” ταῦτα εἰποῦσα ἀπεστράφη καὶ συγκαλυψαμένη δακρῶν ἀφῆκε πηγὰς. εὐκόλοι δὲ τοῖς ἐρῶσιν αἰ διαλλαγαὶ καὶ πᾶσαν ἀπολογίαν ἠδέως ἀλλήλων προσδέχονται. μεταβαλλόμενος οὖν ὁ Χαιρέας ἤρξατο κολακεύειν, καὶ ἡ γυνὴ ταχέως αὐτοῦ τὴν μετάνοιαν ἠσπάζετο. ταῦτα μᾶλλον ἐξέκαυσε τὸν

ἔρωτα, καὶ οἱ ἀμφοτέρων αὐτῶν γονεῖς μακαρίους αὐτοὺς ὑπελάμβανον τὴν τῶν τέκνων ὀρῶντες ὁμόνοιαν.

[4] Ὁ δὲ Ἀκραγαντῖνος διαπεπτωκυίας αὐτῷ τῆς πρώτης τέχνης ἤπτετο λοιπὸν ἐνεργεστέρας <καὶ> κατασκευάσέ τι τοιοῦτον. ἦν αὐτῷ παράσιτος στωμύλος καὶ πάσης χάριτος ὁμιλητικῆς ἔμπλεως. τοῦτον ἐκέλευσεν ὑποκριτὴν ἔρωτος γενέσθαι. τὴν ἄβραν γὰρ τῆς Καλλιρόης καὶ τιμιωτάτην τῶν θεραπαινίδων πρὸ πάντων φίλην ἐποίει. μόλις οὖν ἐκεῖνος πλὴν ὑπηγάγετο τὴν μείρακα μεγάλαις δωρεαῖς τῷ τε λέγειν ἀπάγξασθαι μὴ τυχῶν τῆς ἐπιθυμίας. γυνὴ δὲ εὐάλωτον ἐστίν, ὅταν ἐρᾶσθαι δοκῆ. ταῦτ' οὖν προκατασκευασάμενος ὁ δημιουργὸς τοῦ δράματος ὑποκριτὴν ἕτερον ἐξεῖρεν, οὐκέτι ὁμοίως εὐχαριν, ἀλλὰ πανοῦργον καὶ ἀξιόπιστον λαλήσαι. τοῦτον προδιδάξας ἃ χρὴ πράττειν καὶ λέγειν, ὑπέπεμψεν ἀγνώστα τῷ Χαιρέα. προσελθὼν δὲ ἐκεῖνος αὐτῷ περὶ τὰς παλαιίστρας ἀλύοντι “κάμοι” φησὶν “υἱὸς ἦν, ὦ Χαιρέα, σὸς ἠλικιώτης, πάνυ σε θαυμάζων καὶ φιλῶν, ὅτε ἔζη. τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ σὲ υἱὸν ἐμαυτοῦ νομίζω, καὶ γὰρ εἶ κοινὸν ἀγαθὸν πάσης Σικελίας εὐτυχῶν. δὸς οὖν μοι σχολάζοντα σεαυτὸν καὶ ἀκούσῃ μεγάλα πράγματα ὄλω τῷ βίῳ σου διαφέροντα.”

Τοιοῦτοις ῥήμασιν ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος τοῦ μειρακίου τὴν ψυχὴν ἀνακουφίσας καὶ μεστὸν ποιήσας ἐλπίδος καὶ φόβου καὶ πολυπραγμοσύνης, δεομένου λέγειν ὥκνει καὶ προεφασίζετο μὴ εἶναι τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον τὸν παρόντα, δεῖν δὲ ἀναβολῆς καὶ σχολῆς μακροτέρας. ἐνέκειτο μᾶλλον ὁ Χαιρέας, ἥδη τι προσδοκῶν βαρύτερον· ὁ δὲ ἐμβαλὼν αὐτῷ τὴν δεξιὰν ἀπῆγεν εἰς τι χωρίον ἠρεμαῖον, εἶτα συναγαγὼν τὰς ὀφρῦς καὶ ὅμοιος γενόμενος λυπούμενω, μικρὸν δέ τι καὶ δακρύσας, “ἀηδῶς μὲν” εἶπεν, “ὦ Χαιρέα, σκυθρωπὸν σοι πρᾶγμα μηνύω καὶ πάλαι βουλόμενος εἶπεῖν ὥκνουν· ἐπεὶ δὲ ἥδη φανερώς ὑβρίζῃ καὶ θρυλλεῖται πανταχοῦ τὸ δεινόν, οὐχ ὑπομένω σιωπᾶν· φύσει τε γὰρ μισοπόνηρός εἰμι καὶ σοὶ μάλιστα εὔνου. γίνωσκε τοίνυν μοιχευομένην σου τὴν γυναῖκα, καὶ ἴνα τούτῳ πιστεύσης, ἔτοιμος ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν μοιχὸν δεικνύειν.”

Ἦς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα,
ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἐλῶν κόνιν αἰθαλόεσσαν
χεύατο κᾶκ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ἦσχυνε πρόσωπον.

Fuentes:

Xénophon d'Éphèse. Les Éphésiaques ou le roman d'Habrocomès et d'Anthia, G. DALMEYDA, ed., Paris, Les Belles Lettres, 1926, rep. 1962.

Charitonis Aphrodisiensis de Chaerea et Callirhoe amatoriarum narrationum libri octo, W. E. BLAKE, ed., Oxford, Clarendon Press, 1938.